

Sygn. akt	III AUa 435/16
------------------	-----------------------

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **10 listopada 2016 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **10 listopada 2016 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wniesionej przez organ rentowy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **10 marca 2016 r.** sygn. akt **IV U 1787/14**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 02.10.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej W. J. przyjmując podstawę wymiaru w kwocie 453,80 zł, zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 37,17 %. Równocześnie Zakład przyjął, że wnioskodawczyni wykazała 12 lat 3 miesiące i 17 dni okresów składkowych tj.147 miesięcy i 5 lat 8 miesięcy i 1 dzień tj. 68 miesięcy okresów nieskładkowych. Przy przyjęciu tych ustaleń, jak także współczynnika proporcjonalnego do wieku w

wysokości 76,06 % Zakład na dzień 01.01.1999 r. przyjął, że kapitał początkowy wnioskodawczyni na dzień 01.01.1999 r. wynosi 65 452,53 zł.

W decyzji tej Zakład nie uwzględnił okresów od: 01.04.1990 r. do 30.04.1990 r. oraz od 01.06.1990 r do 30.06.1990 r. to jest okresów pracy nakładczej ponieważ w tych okresach osiągała wynagrodzenie niższe niż połowa najniższego wynagrodzenia osiąganego w tym okresie.

Drugą decyzją z dnia 20.10.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. przeliczył emeryturę wnioskodawczyni od dnia 01.09.2014 r to jest od miesiąca w którym złożyła wniosek.

Powyższe decyzje zaskarżyła wnioskodawczyni W. J.domagając się uwzględnienia jej zatrudnienia z lat 1973 do 1979 w (...)” w K.oraz z lat 1980 do 1983 kiedy pracowała w (...).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie wskazując, iż kapitał początkowy ubezpieczonej obliczony został zgodnie z zasadami określonymi w art. 174 ust.2 i 3 ustawy emerytalnej.

Wyrokiem z dnia 10 marca 2016 roku Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że:

a) w decyzji z dnia 02.10.2014 r. - ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na 54,49% , zaś kapitał początkowy na dzień 01.01.1999 r. na kwotę 74 235,01zł ;

b) w decyzji z dnia 20.10.2014 r. – ustalił:

- do obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art.53 ustawy z dnia 17.12.

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na 45,55%, okresy składkowe na 244 miesiące zaś ostatecznie wyliczoną emeryturę na kwotę 1 218,19 zł;

- emeryturę obliczoną zgodnie z art.26 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z zastosowaniem waloryzacji kwartalnej za rok 2013 na kwotę 1 045,64 zł;

- emeryturę obliczoną na podstawie art.183 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na kwotę 1 080,15 zł.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. J.składając w dniu 25.06.2004 r. wniosek o ustalenie kapitału początkowego wniosła o ustalenie tego kapitału w oparciu o dokumentację pracowniczą złożona w aktach rentowych. W oparciu o te dokumenty Zakład decyzją z dnia 30.10.2007 r. ustalił kapitał początkowy przyjmując podstawę wymiaru w kwocie 97,67 zł, a okresy: składkowe – 147 miesięcy i nieskładkowe – 64 miesiące. W oparciu o te dane kapitał początkowy ustalony został na dzień 01.01.1999 r. w kwocie 50 590,54 zł. Do ustalenia powyższego kapitału początkowego organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 79,95 %. Powyższa decyzja uprawomocniła się. Kolejnym wnioskiem z dnia 29.11.2007 r. ubezpieczona domagała się ponownego ustalenia kapitału początkowego przedstawiając dokumentację pracowniczą za lata 1980 – 1983 z (...)w K.. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, w trakcie którego ustalonym zostało, że była to praca wykonywania umowy agencyjnej o prowadzenie na warunkach zlecenia punktu sprzedaży detalicznej ZUS w dniu 12.03.2008 r. wydał decyzję odmowną, ponieważ przedłożone dowody nie powodują zmiany wartości kapitału początkowego. Również ta decyzja nie została zaskarżona. Nowy wniosek o przeliczenie kapitału początkowego wnioskodawczyni złożyła 02.12.2013 r. W tym wniosku ponownie domagała się zaliczenia okresu pracy w (...)w K., a ponadto okresu zatrudnienia w(...)” w K.od 09.08.1973 do 31.12.1979 i (...)” w K.od 16.11.1996 r do 17.06.1997 r. oraz okres prowadzenia działalności gospodarczej w latach od 1998 do 1999 r. Decyzją z 26.03.2014 r. Zakład przeliczył kapitał początkowy i ustalił go na dzień 01.01.1999 r. na kwotę 63 364,62 zł. Podstawa wymiaru kapitału początkowego obliczona została na kwotę 408,51 zł przy wskaźniku wysokości podstawy wymiaru obliczonej w wysokości 33,46 % do ustalenia której przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 01.01.1973 do 31.12.1982 r. Okresy składkowe pozostały

bez zmian. Decyzją z dnia 16.06.2014 r. Zakład przeliczył kapitał początkowy na kwotę 64 361,56 zł zmieniając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru do 35,45 %. W dniu 04.07.2014 r. ubezpieczona wniosła ponownie o przeliczenie jej kapitału początkowego i został on ponownie przeliczony do kwoty 64 578,91 zł przy przyjęciu okresów nieskładkowych na 68 miesięcy. Zakład ponownie nie uwzględnił okresów od 01.04.1990 r. do 30.04.1990 r. oraz od 01.06.1990 r. do 30.06.1990 r. ponieważ w tym okresie wykonując prace nakładczą nie osiągała wynagrodzenia wynoszącego co najmniej połowy najniższego wynagrodzenia obowiązującego w tym okresie. W dniu 18.09.2014 r. W. J. złożyła kolejne dokumenty przedstawiające przebieg jej pracy w(...)” w K.i (...)w K.. W wyniku rozpoznania tego wniosku wydana została decyzja będąca przedmiotem niniejszego postępowania. Uwzględniając tą decyzję Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją z dnia 20.10.2014 r. przeliczył wnioskodawczyni emeryturę przyznaną jej decyzją z dnia 20.08.2014 r. przyjmując do obliczenia wysokości emerytury wyliczonej zgodnie z treścią art.53 ustawy emerytalnej wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 38,51 % w miejsce 38,14 % i 243 miesiące okresów składkowych w miejsce 242. Obliczając wysokość emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej Zakład przyjął kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 186166,23 zł w miejsce 183681,42 zł jak to ustalił w decyzji pierwotnej.

Dokonując weryfikacji wyliczeń dokonanych przez ZUS w obu zaskarżonych decyzjach Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego, który w oparciu o dokumenty źródłowe złożone w sprawie stwierdził, że ustalony zaskarżoną decyzją z dnia 02.10.2014 r. kapitał początkowy Zakład ustalił prawidłowo, a jedynie nieprawidłowo dokonał jego waloryzacji w decyzji z dnia 20.10.2014 r. co miało wpływ na wysokość emerytury obliczonej według art. 26 ustawy emerytalnej. Biegły wyliczył także (...) w wysokości 38,61 % stosując podobnie jak przy ustalaniu kapitału początkowego wynagrodzenie na podstawie zaświadczeń Rp.7, z tym, że za rok 1973 i 1974 biegły wynagrodzenie wnioskodawczyni obliczył według angaży. Tabełarycznie wykazał także staż ubezpieczeniowy wnioskodawczyni o jeden miesiąc dłuższy niż ustalili to ZUS. Powyższa opinia spotkała się z zarzutami zgłoszonymi zarówno przez wnioskodawczynię jak i Zakładu.

Uzupełniająco biegły wyliczył wysokość składki na ubezpieczenie społeczne za lata 1980 do 1983 (k. 59) co dało podstawę ponownego obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru. Tak wyliczony (...) wyniósł 54,49 % (k. 60).

Nadto biegły wyjaśnił, że waloryzacja polega na pomnożeniu zgromadzonych na koncie ubezpieczonego w ZUS składek zaewidencjonowanych na dzień 31 stycznia roku za który jest prowadzona, powiększona o kwoty z tytułu wcześniejszych waloryzacji. Waloryzacja prowadzona jest corocznie, od 1 czerwca każdego roku. Biegły wskazał także, że zgodnie z art. 25a ust. 1 ustawy emerytalnej przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art.25 jest waloryzowana kwartalnie.

Oceniając powyższą opinię zasadniczą wraz z opiniami uzupełniającymi Sąd uznał, że opinie uzupełniające w pełni zasługują na uznanie.

Dlatego też w oparciu o tą opinię Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie dokonał na zasadzie art.47714 § 2 k.p.c. zmiany zaskarżonych decyzji i przeliczył kapitał początkowy, a także ustalił nowe wartości emerytury wnioskodawczyni obliczając ją na zasadach określonych w art. 53, 26 i 183 ustawy emerytalnej.

W apelacji od powyższego wyroku Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w R. zarzucił:

I. naruszenie przepisu art. 233 kpc poprzez wybiórcze rozważenie i ocenę zebranego materiału dowodowego w szczególności przez przyznanie mocy dowodowej przede wszystkim opinii głównej jak i uzupełniających biegłego sądowego J. G. , która to opinia bazując na błędnym zastosowaniu przepisu 25 a ustawy emerytalnej nieprzydatna w stanie faktycznym sprawy ,

II. naruszenie przepisów prawa materialnego , tj:

1. Art. 25 i 25 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez przyznanie wnioskodawczyni emerytury w kwocie 1080,15 zł , podczas gdy wysokość należnej emerytury stanowi kwota 1041,47 zł .

W oparciu o tak sformułowane zarzuty , wniosła o :

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania , względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania ;

2) zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych .

W. J. wniosła o oddalenie apelacji .

Rozpoznając sprawę Sąd II instancji rozważył co następuje :

Po rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy , Sąd uznał apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. za pozbawioną uzasadnionych podstaw i przez to niezaskługującą na uwzględnienie . Wyrok Sądu I instancji jako prawidłowy i odpowiadający rzeczywistości stanowił więc się ostać jako niezmienny . Sąd Apelacyjny podziela ocenę prawną , jakiej dokonał Sąd pierwszej instancji i uznaje ją za wyczerpującą , stąd nie zachodzi potrzeba powtarzania tak ustaleń jak i rozważań , zwłaszcza , że zostały przytoczone już w części historycznej niniejszego uzasadnienia (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. , sygn. akt II CKN 923/97 , OSNC 1999/3/60 , wyrok Sądu Najwyższego z 09.03.2006 r. , I CSK 147/05 , LEX nr 190753 , wyrok Sądu Najwyższego z 16.02.2006 r. , IV CK 380/05 , LEX nr 179977) .

Zaś odnosząc się bezpośrednio do apelacyjnych zarzutów naruszenia prawa przyjdzie stwierdzić , że :

1. Apelan nie wskazuje jakie kryteria oceny naruszył Sąd pierwszej instancji przy ocenie dowodów , tj. opinii biegłego ; uznając wiarygodność i moc dowodową (zob. post. SN z 23 stycznia 2001 r. – IV CKN 970/00) . Zaś li tylko hasłowo zredagowany zarzut naruszenia art. 233 kpc nie może być uznany za usprawiedliwiony (nie wystarczy bowiem stwierdzenie o wadliwości ustaleń pierwszo instancyjnych – do czego ogranicza się apelant) , który forsuje własną i korzystną wersję ustaleń opartą na subiektywnej ocenie i poglądach .

Brak wykazania kryteriów , które miałyby naruszyć Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie dyskwalifikuje podniesiony zarzut obrazy art. 233 kpc .

2. Waloryzacja roczna ze swej natury ma zapewnić realność podstaw , od których zależy wysokość emerytury . Dlatego też waloryzacji dokonuje się przy zastosowaniu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (ust 6 art. 25 ustawy emerytalnej) . Formuła corocznej waloryzacji składek ustalona w art. 25 powołanej ustawy podlega uszczegółowieniu w art. 25 a , a to poprzez odesłania zawarte w ust 3 art. 25 . Powołany art. 25 a pozostaje zatem w relacji wynikowej do art. 25 tej ustawy , zachowując przy tym charakter szczególnej regulacji waloryzacji dla potrzeb pierwotnego ustalenia wysokości emerytury (w dalszym czasie waloryzowana będzie już emerytura , a nie jej podstawa) . Art. 25 a omawianej ustawy wprowadza waloryzację kwartalną dla osób przechodzących na emeryturę , tak aby stan ich konta uwzględniał przyrost przypisu składek przypadających po ostatniej waloryzacji rocznej dokonanej w trybie art. 25 ust 2 cytowanego art. 25 , a precyzyjnie ustala mechanizm ostatniej kwartalnej waloryzacji w zależności od terminu kwartalnego ustalania wysokości emerytury . Treść pkt 2 ust 2 art. 25 a ustawy nie pozostawia wątpliwości , że w przypadku ustalania wysokości emerytury w drugim kwartale – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku , co przesądza o stosowaniu trybu waloryzacji kwartalnej oraz o wysokości ostatniego wskaźnika waloryzacyjnego (tak : m. in. w wyroki Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z : 30.01.2013 r. – III AUa 1068/12 , 27.05.2015 r. – III AUa 94/15 , 29.05.2015 r. – III AUa 96/15) .

Nadmienić należy ,że tutejszy Sąd nie podziela poglądu wyrażonego

w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 22 sierpnia 2012 r. sygn. III AUa 325/12 . W ocenie tutejszego Sądu waloryzacja roczna jest mechanizmem , jaki winien być stosowany na indywidualnym koncie ubezpieczonego , który jeszcze nie nabył uprawnień emerytalnego bądź nie wystąpił z wnioskiem o jego ustalenie , i po tej dacie – nie ma zastosowania .

Z tych wszystkich względów nie można było zaaprobować argumentów pozwanego organu . Tym samym jego apelacja nie mogła odnieść postulowanego skutku , wobec czego orzeczono o jej oddaleniu na podstawie art. 385 kpc .
(...)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć ZUS O/R.